

APUD

SOCIETATEM EDITRICEM ROMANAM

ROMA - Via delle Coppelle, 35 - ROMA

excerpta ex Commentario VOX URBIS veneunt, quae sequuntur:

ARRAE GORGONIAE

==== MILESIA FABULA =====

JOACHIM ANTONELLI COSTAGGINI

VEN. LIBELL. 0.60

EUPLIUS

ACTIO DRAMATICA =

==== JOANNS

B. FRANCESIA =

LATINIS VERSIBUS CONSCRIPTA

ET IN TRES ACTUS DISTRIBUTA

= EDITIO ALTERA =

VEN. LIBELL. 1.00

SATURIO

COMOEDIA =====

==== JOANNIS

B. FRANCESIA =

VERSIBUS SENARIIS CONSCRIPTA

ET IN TRES ACTUS DISTRIBUTA

= EDITIO ALTERA =

VEN. LIBELL. 1.00

QUAELIBET OPERA EDENDA SUSCIPUNTUR

Ann. XV.

ROMAE, Mense Junio MCMXII

Num. VI.

VOX VRBIS

DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

Semel in mense prodit

CONDIDIT ARISTIDES LEONORI EQUES

POSSIDET ATQUE ADMINISTRAT SOCIETAS EDITRIX ROMANA

Premium annuae subnotationis, est:

In Italia: Libellarum **6**

ubique extra Italiam: Lib. **9** (Doll. **1,80**; Sch. **7**; M. **7**; Rubl. **4**; Coron. **9**)

ANTE SOLVENDUM ET RECTO TRAMITE MITTENDUM

AD SOCIETATEM EDITRICEM ROMANAM

ROMA — Via delle Coppelle, 35 — ROMA

SUBNOTATIO EXTRA ITALIAM FIERI POTEST:

IN RUSSIA

apud
Gebethner et Wolf

Varsaviae Polonorum
Rakiewskie Przedmiescie, 15

IN ANGLIA

apud
"Kronika Rodzinna .." Burns and Oates

Varsaviae Polonorum
Krakowskie Przedmiescie, 6.

IN CANADA

apud
Librairie Granger Frères

London W.
28, Orchard Street.

Montreal
1699, Rue Notre-Dame

149904

VOX URBIS

DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

Usum latini sermonis per orbem universum tuetur ac fovet

Itaque, latine omnino exarata, scripta edit, quae populos omnes aliquo modo attingant, a publica re ad bonas artes, a litteris ad historias, a philosophicis ad sociales quaestiones, a nunciis et significationibus ad simplices et facili stylo expressas descriptiones, narratiunculas, dramaticas actiones; ab antiquitatis scientia ad dialogos vitae argumenta maxime communia tractantes, unde colloquia latine inire atque alere detur; a doctorum virorum scriptis nondum vulgatis aut parum cognitis ad primas adolescentium exercitationes, quae incitamentum veluti in palaestra eorum conatibus conferant; a Pontificiis denique documentis praecipuis ad iuris regulas in S. Congregationibus inducas; haec omnia ut quisque vel ex dissitis regionibus, aut cultu, doctrina, animi proclivitate, artibus alter ab altero difformis per commentarium eumdem explore desideria sua possit.

PREMIUM ANNUAE SUBNOTATIONIS EST:

In Italia libellarum 6;

ubique extra Italiam: Lib. 9 (Doll. 1,80; Sch. 7; M. 7; Rubl. 4; Coron. 9)

ANTE SOLVENDUM ET RECTO TRAMITE MITTENDUM

ad Societatem Editricem Romanam

ROMA — VIA DELLE COPPELLE, 35 — ROMA

QUAE COMMENTARIUM POSSIDET NUNC ATQUE ADMINISTRAT.

Ann. XV.

ROMAE, Mense Iunio MCMXII

Num. VI.

VOX URBIS

DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

Rerum index:

Iohannes Pascoli.
Actus fidel, qui « credere » dicitur, investigatur.
Paroemiae sive Adagia. A Scylla in Charybdis. — Cocta numerabilius exta.
Aedes Mariae Paciferae ad Albam Dociliam (vulgo Albissola).
De luso qui vulgo dicitur « Domino ».
Ex Sacris Congregationibus Romantis sententiae novissimae selectae: Ex Congregatione Concilii. — Ex Congregatione Sacrorum Rituum.

Diarium Vaticanum: Coram SSmo. admissions. — Pontificiae electiones.
Annales: Gallorum difficultates in Mauritania. — Bellum inter Italos atque Turcas.
Publici per orbem coetus legibus ferendis.
Per orbem.
Libri recens dono accepti.
Aenigmata.
Appendix: Anthea.

IOHANNES PASCOLI

Incipe, si quid habes; et me fecere poetam
Pierides... (VERGIL.)
Has tibi dat violas immortalesque amaranthos...

Quintilianus (X, 1,90) referens de morte Valerii Flacci Setini qui, ut notum est, inchoatos rudesque Argonauticon libros reliquit, maestissimis his verbis utitur: « Multum nuper in Valerio Flacco amisimus ». Nempe is qui latinis litteris vel ampliorem splendorem poterat ferre et luculenter ostendere quid quantumve suea vires in scribendo possent, iacebat extinctus, ac Musa, illo orbata, habitu lugubri silebat.

Haec eadem verba liceat mihi adhibere, dum pro meis quantulumcumque potero viribus, in hoc Commentario, qui minime a litterarum nostrarum progressu incrementoque procul abhorret, quin immo in primis vel quid in litteris ediderimus vel quid amiserimus egregii refert defletque commotus, de illa quae vere potest gloria summa Pieridum dici, scilicet de Iohanne Pascoli immatura morte absunto, commemoro.

Quum, sub extremi autumni tempore, labentibus foliis primo cum frigore tactis, nescio quaedam animos maestitia invadit eademque diu tenet eos adstrictos, quod natura videtur paulatim suae venustatis ornamento denudari ac tardo gradu squalescere, et plantulae subtili culmo intro recipiuntur ne vis aquilonis de improviso exorta diruat divellatque, sic mortem Iohannis Pascoli eiusque vocem canoram crudeliter abruptam unusquisque nostrum non lente tulit, non indefletam commemoravit, sed tacito moerore affectus, extremum mortientis spiritum secum volvit. Universus enim lacrimarum consensus, laudantium concentus, effusio florum super tumulum eius, Italae denique luctus quam sors, singulum quemque optimum scriptorem auferendo, gra-

viter ac mortifere videtur vulnerare, manifesto ostendunt quid damni ex dulcissimi poëtae amissione ceperimus.

At primum pauca de vita et duriore eius fortuna referamus.

Iohannes Pascoli natus est in Flaminia, id est in illa regione quae olim Gallia Cispadana tenebatur, proprieque in castro Sancti Mauri, pridie Kal. Ianuar. a. MDCCCLV, obscuris fere maioribus, quod Rogerius pater in Tornoniae principis agris villicans, suis lucellis necessaria ad vitam familiae modeste comparabat. Prima eius aetatis tempora laetiora fuerunt, sed postea intolerabilis dolore laceratus est ob mortem carissimi parentis, qui a. MDCCCLXVII dum solus reddit domum, ex insidiis interficiuntur. Quibus id angoribus Iohannem confecerit, non oportet dicere. Paulo post soror natu maior interiit; deinde mater, quam filius perdidit adamabat; postremo fratres duo. Brevi, lares domestici exagitantur inique re familiari valde superstes laborat. Tristes enim dies eum manent. Tamen litterarum ediscendarum gratia in ephœbo Urbini Metaurensis aliquandiu commoratus est, ubi a praeclaris illis religiosis viris Scholarum Piarum, qui optime latinam linguam callebant, eruditur, inter quos honoris causa et memoriae officio non possumus Iosephum Giacoletti, e Pedemontio, praeterire, qui vere Apollinea clarus in arte erat, quique iam praemia tulerat in regia Nederlandica Academia ob carmina de vapore atque optice, et Franciscum Donati, etruscum, qui in eodem Urbinate collegio italicas litteras tradebat. A Giacoletti ipso Pascoli illius Calabri doctissimi notitiam habuit, scilicet Didaci Vitrioli, cuius nemo est quin aureum illud carmen, in magno conventu Amstelodamensi ordinis litteraril praemio ornatum, cui nomen Xiphias, ignoret. Quod si istis rudimentis rigidam viam ac rationem adicimus Gandino, cui in disciplinam se Pascoli traxit Bononiae, et praesertim naturam eiusque in-

ANTHEA

(4)

(Ex fabula H. SIENKIEWICZ Poloni: *Eamus ad Ipsum*).

Opportuna animadversione percusus procurator paulum reticuit; dein collecto animo:

— Mihi quidem — inquit — nihil magis improbatur, quam eorum ratio qui nullum adhibent nec in opinando nec in agendo modum. Quid prohibet quominus medium quoddam teneatur iter? Nihil tamen in vulgo modicum, vixque reperias qui sibi dictum putet: *est modus in rebus*. Hie dego, quia hie mihi degendum; commorandum mihi est apud hunc obicem. Verum haec ad rem vestram nihil attinent. Itaque, ut ad propositum redeam, auctor sum vobis ut spectaculo adstitis Nazareni, fortiter profecto morituri. Edixeram quidem ut virgis caederetur, ratus, quae mea humanitas est, ita posse servari. Ille autem cruciatus et verbera, quasi agnus immolandus, patienti animo tulit; quemque rupto corpore manaret crux, oculis in caelum conversis, bene precabatur populo. Evidem huic homini parem vidi neminem. Interim hodie, vel ab horis matutinis, mea non cessavit uxori urgere me assidue: « Ne quid tibi rei sit cum iusto: cave ne imeritum perire sinas ». Nec mihi molesta erat muliebris pietas. Nam prodivi bis e praetorio concionabundus, si forte possem efferatae plebis furorem compescere. At flagrantior inde vis: supinis cervicibus ac dehiscente ricta tetricamente adstrepere omnes truculentis vocibus: « Crucifige! »

— Deditine manus vietas? — inquit Cinna.

— At, nisi fecisset, restingui hercule incendia illa non poterant. Meum autem manus est civium saluti consulere ac sedulo advigilare ne publica tranquillitas ulla de causa turbetur. Extrema vitare, medium se gerere, in neutris partibus esse, id mihi semper optimum visum est atque tutissimum. Ceterum huiusmodi negotiis adeo sum fractus, ut tertianae impetum timeam. Postremo agitur de homine obscurio, cuius nemo suscipiet curam; publica vero salus postulat ut unus det poenas; qui si meliore fortuna non utitur, dii immortales viderint, qui eum civem romanum esse noluerunt.

Cui Anthea:

— Non Romae tantum affulget Sol.

— Obscurio, Anthea, — inquit Pontius — ne mecum severius agas. Tuus te facile coniux docebit, latam semel sententiam revocari non posse; nisi quid vis ad haec, Cinna.

— Ita prorsus.

Haec ingrata mulieri acciderunt, secum mussitanti, qui fieri posset ut atrox esset obeunda mors homini, qui ab honesto discessisset nunquam.

Cui Pontius:

— Nemo culpa vacat. Neque tamen constat admissum quidquam ab isto fuisse quare videatur accusandus.

Ideiro layi procurator manus. Necesse autem est omnem ab illo mortis abesse metum, qui se resurrectum affirmat.

— A mortuis excitabitur? — Ita coniux uterque, inaudita rei novitate percorsi.

— Imo intra dies tres, uti eius discipuli praedican. Poteram quidem ex ipso quaerere; sed excidit mente. Ceterum parvi refert; siquidem mors omnia solvit, etiam promissa. Neque vero, si eius resurrectio nulla fiet, is quidquam detrimenti capiet. Profitetur enim, nec remisse quidem, sed ex animi sententia, quum corporibus excesserimus, tum demum initium fore vitae beatae; quo acerbiora quis tulerit, eo faciliorem illi aditum in caelum patere; amandum maxime: in omni vita semper amandum.

— Singularem plane doctrinam — inquit Anthea. — At certo scit ille, nos, relictis corporibus, posse aeternum ac iucundissime vivere?

— Persuasum sic habet: ideiro non deterret eum mors.

— Quam praecclare nobiscum actum esset, si ita foret! At, quaequo, unde ista novit?

— Accepisse se affirmat a patre hominum, qui Iudeus idem est ac Iupiter nobis, sed illum dicit esse unicum Deum eundemque clementissimum.

— Eequid optabilius? — inquit aegra.

Substituit aliquamdiu Pontius haesitanti similis, fortasse de doctrina Nazareni cogitans. Tandem, petita venia abeundi, surrexit.

Tum Anthea:

— Duc, oro, Cai; duc ad visendum hominem.

— Properate; — inquit Pontius — mox enim funeralis pompa procedet.

Diem, matutinis horis serena ac tranquilla luce nientem, obruere tenebrae sub meridiem adductae, vacuo caeli spatio urbi tantum relieto.

Iamque ad collem, qui dicitur Golgotha, fit populi conursus, festinantium occupare sedes ad visendum apprime commodas. Qui vel ab orto sole convenere, a prospectu urbis late patenti non dimovent oculos, ne forte eos pompe inde processurae fugiant initia.

Prior prospecta est, media inter Cinnam et centurionem quendam, Antheae lectica, septa procuratoris militibus, quibus luctandum in turba erat ut sternerent viam, ac, si res postularet, contra invidae plebis iniuriam tutandi peregrini. Ceterum Anthea, quamvis meridianum tempus adasset, quo solebat exterreri visis, securior admodum videbatur atque tranquillior.

(Ad proximum numerum).

PETRUS ANGELINI.

SOCIETAS EDITRIX ROMANA

ROMA - Via delle Coppelle, 35 - ROMA

praeter Officium nuntiorum et publicae rerum praedicationis, tum per Italiam omnem, tum apud exterhas gentes, quo facilius satisfaceret pluribus et Diurnorum suorum, et VOCIS URBIS commentarii sociis et lectoribus requirentibus consultationes, consilia, explanationes, sollicitationes apud forenses aut civiles magistratus, aptum quoque recens instituit

OFFICIO CONSULTORUM ET PATROCINII,

quod eximiis iuris peritis concedidit.

Huiusmodi officii peculiare munus imprimis datum est, ea apud

Curias quaslibet et publicas administrationes procurandi, quae in comodum Sacerdotum in eorumque iurium omnium tutelam cedere maxime possint, uti parochialium congruarum supplementa, cultualium expensarum solutionem, regalium placitorum expeditionem, redditum conversionem, potestatem hereditatum vel aliarum liberalitatum excipiendarum, docendi facultatem, etc.

PRO OMNIBUS

DILIGENTIA IN OPERE - TEMPERANTIA IN PRETIO

149904

SOCIETATEM EDITRICEM ROMANAM
APUD

ROMA - Via delle Coppelle, 35 - ROMA

excerpta ex Commentario VOX URBIS veneunt, quae sequuntur:

ARRAE GORGONIAE

==== MILESIA FABULA =====

JOACHIM ANTONELLI COSTAGGINI

VEN. LIBELL. 0.60

EUPLIUS

ACTIO DRAMATICA =

= = = = JOANNS

B. FRANCESIA =

LATINIS VERSIBUS CONSCRIPTA

ET IN TRES ACTUS DISTRIBUTA

= EDITIO ALTERA =

VEN. LIBELL. 1.00

SATURIO

COMOEDIA =====

= = = = JOANNIS

B. FRANCESIA =

VERSIBUS SENARIIS CONSCRIPTA

ET IN TRES ACTUS DISTRIBUTA

= EDITIO ALTERA =

VEN. LIBELL. 1.00

QUAELIBET OPERA EDENDA SUSCIPIUNTUR

Ann. XV.

ROMAE, Mense Julio MCMXII

Num. VII.

VOX VRBIS

DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

Semel in mense prodit

CONDIDIT ARISTIDES LEONORI EQUES

POSSIDET ATQUE ADMINISTRAT SOCIETAS EDITRIX ROMANA

Premium annuae subnotationis, est:

In Italia: Libellarum 6

ubique extra Italiam: Lib. 9 (Doll. 1,80; Sch. 7; M. 7; Rubl. 4; Coron. 9)

ANTE SOLVENDUM ET RECTO TRAMITE MITTENDUM

AD SOCIETATEM EDITRICEM ROMANAM

ROMA - Via delle Coppelle, 35 - ROMA

SUBNOTATIO EXTRA ITALIAM FIERI POTEST:

IN RUSSIA

apud
Gebethner et Wolf

Varsaviae Polonorum
Rakowskie Przedmiescie, 15

IN ANGLIA

apud
"Kronika Rodzinna," Burns and Oates

Varsaviae Polonorum
Krakowskie Przedmiescie, 6.

IN CANADA

apud

Librairie Granger Frères

London W.
28, Orchard Street.

Montreal
1699, Rue Notre-Dame